

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 176

van **CATHY COUDYSER**

datum: 4 december 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Duurzaam toerisme - Palmaverklaring

Op 31 oktober 2023 vond in Palma de Mallorca, in het kader van het Spaanse voorzitterschap van de Europese Unie, een informele ministeriële top plaats over sociaal duurzaam toerisme. België werd op de top vertegenwoordigd door Waals minister voor Toerisme De Bue.

In de Mededeling aan de Vlaamse Regering van oktober 2023 betreffende de ontwikkelingen op het niveau van de Europese Unie las ik dat het gevoerde debat goed in lijn lag met de Vlaamse toerisme-visie. Duurzaam toerisme staat namelijk centraal in de Vlaamse strategie 'Reizen naar morgen'. Uit de top vloeide de Palmaverklaring voort. In die tekst worden een aantal aanbevelingen voor de Europese Commissie geformuleerd en daarnaast drukten de aanwezige ministers hun engagement uit voor een aantal inspanningen. Enkele concrete engagementen uit de Palmaverklaring luiden als volgt:

"The member states stress their commitment to:

1. ... Paying special attention to MSEs and microcompanies, and tourism actors in the outermost regions.
2. Encourage the creation of a propitious environment for the development of tourism initiatives that will foster cooperation between Member States, in particular through the exchange of best practices and implementation of cross-border projects.
3. ... efficient use of the European Tourism Data Space.
4. Seek collaboration between member states by holding regular meetings of tourism ministers and state secretaries."

Dat brengt mij tot de volgende vragen.

1. Waals minister De Bue vertegenwoordigde België op de top.
Hoe verliep de samenwerking tussen Vlaanderen en Wallonië ter voorbereiding van de top? Heeft Vlaanderen de Belgische standpunten kunnen beïnvloeden?
2. Op welke manier wordt er bepaald welke minister, in dit geval voor toerisme, België vertegenwoordigt op zo'n informele bijeenkomst?
3. Op welke manier besteedt Vlaanderen bijzondere aandacht aan kleine spelers in de toerismesector en aan actoren die actief zijn in verafgelegen regio's? Kan de minister toelichten welke initiatieven er al lopen en welke, indien van toepassing, in opmaak zijn?

4. Kan de minister een overzicht geven van de grensoverschrijdende toeristische projecten waar Vlaanderen momenteel aan deelneemt? Graag een lijst van alle samenwerkingen met Nederland, Frankrijk en Wallonië/Brussel. Zijn er plannen om het aantal samenwerkingen in de toekomst te verhogen?
5. Met welke landen en/of regio's sloot Toerisme Vlaanderen al een Memorandum of Understanding af? Graag een overzicht met korte toelichting per memorandum en de mogelijke toeristische samenwerking die het memorandum toelaat tussen Vlaanderen en het partnerland/de partnerregio.
6. Maakt Vlaanderen actief gebruik van de Europese Tourism Data Space? Zo ja, voor welke doeleinden wordt dat medium gebruikt?
7. Kan de minister een overzicht geven van de (in)formele bijeenkomsten met andere Europese toerismeministers waar ze deze legislatuur aan deelnam?

ANTWOORD

op vraag nr. 176 van 4 december 2023

van **CATHY COUDYSER**

1. De standpuntbepaling voor deze top verloopt zoals voor alle standpuntbepalingen in Europese context. In dit geval hebben we van het Spaans voorzitterschap een ontwerp van de Palmaverklaring ontvangen waarop Vlaanderen en de andere gewesten en de Duitstalige Gemeenschap hun opmerkingen hebben geformuleerd. Die zijn samengebracht binnen de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie zodat we een gezamenlijke reactie hadden en die werd aan het Spaans voorzitterschap bezorgd. Op basis hiervan werd de ontwerpversie aangepast en hebben we een tweede versie van de Palmaverklaring ontvangen. Ook hierop werd weer door alle betrokkenen gereageerd om zo het Belgisch standpunt te bepalen.

De accenten die we in het toerisme leggen op Europees niveau liggen voor de verschillende gewesten en de Duitstalige Gemeenschap in dezelfde lijn. In dat opzicht verlies de samenwerking tussen alle betrokkenen dus vlot.

Een Belgisch standpunt is er enkel indien alle partijen het eens zijn.

2. Voor toerisme is er een toerbeurtregeling die wordt afgesproken tussen de partijen. Deze toerbeurtregeling werd opnieuw bekeken in het licht van het Belgische EU-voorzitterschap in de eerste helft van 2024. Aangezien het Waalse Gewest de voorzittersstoel opneemt tijdens dit Belgisch EU-voorzitterschap is er daarbij ook afgesproken dat zij de 6 maanden voor deze periode ook het 'woordvoerderschap' van België hebben. Het Waalse Gewest vertegenwoordigt dus België.
3. U verwijst hier naar een stuk tekst uit de Palmaverklaring. Binnen Europese context zijn de 'verafgelegen regio's' duidelijk afgebakende gebieden. Dit engagement had vooral betrekking op Zuidoostelijke lidstaten. In Vlaanderen (en ook in België) bestaat er geen dergelijke verafgelegen regio.
4. Toerisme Vlaanderen is in 2022 gestart met het actiever inzetten op deelname aan EU-projectoproepen. Dat heeft ondertussen vruchten afgeworpen. Het agentschap nam het laatste jaar deel aan 5 projectoproepen waarbij 3 projectvoorstellen finaal zijn goedgekeurd door de Europese agentschappen; 1 projectvoorstel is afgewezen (maar wel door de eerste fase geraakt) en bij 1 projectvoorstel is men in afwachting van een goedkeuring in fase 2.

Op deze manier zal er de komende 36 maanden (indien het laatste project ook wordt toegekend) ruim 1,6 miljoen euro projectbudget beschikbaar zijn. De onderwerpen van de projecten zijn divers: de ontwikkeling van wijnexperiences in Limburg en Vlaams-Brabant, de ontwikkeling van een netwerk van kastelen, een project rond datamanagement voor toerisme, en een subsidietraject voor verduurzaming en digitalisering van congresvenues in Vlaanderen. Bij elk van de projecten werkt Toerisme Vlaanderen samen met andere Europese DMO's, wat staat voor *destination management organisations* zoals netwerkorganisaties, universiteiten, enz. De lijst met verschillende landen waarmee partnerships worden aangegaan in deze projecten is lang.

In de toekomst is het de bedoeling om actief de Europese opportuniteiten te blijven opvolgen. De netwerkorganisatie *NECSTouR*, waarvan Vlaanderen het voorzitterschap opneemt en die gehuisvest is in het kantoor van Toerisme Vlaanderen, is daarbij een grote hulp.

Ook binnen die andere Europese netwerkorganisatie, de *European Travel Commission* (eveneens gehuisvest in het kantoor van ons agentschap), wordt er actief in Europees verband samengewerkt, onder andere op vlak van promotie, onderzoek en duurzame ontwikkeling.

5. Momenteel heeft Toerisme Vlaanderen een lopende samenwerkingsovereenkomst met Visit Scotland en onderhoudt het verregaande contacten met Visit Catalunya. Toerisme Vlaanderen zet actief in op deze opportuniteiten en maakt gericht keuzes. De Catalaanse en Schotse toerismeorganisaties gaan net als Vlaanderen op een innovatieve en toekomstgerichte manier om met hun toerismebeleid. De visie 'Reizen naar morgen' wordt door deze partners onderschreven en hun beleidskeuzes takken hierbij aan. Met Schotland is de *Memorandum of Understanding* (MoU) net vernieuwd.

Steeds zijn het verduurzamen van de bestemming (incl. de klimaatproblematiek) en kennisgedreven werken onderwerp van de samenwerking, aangevuld met specifieke zaken zoals sociaal toerisme (ons thema 'Iedereen Verdient Vakantie') of bijvoorbeeld rond events. Zo leerde Toerisme Vlaanderen veel bij de opzet van Event Flanders dankzij de Schotse ervaring rond Event Scotland.

Daarnaast zijn er gesprekken rond het eventuele afsluiten van een gelijkaardige MoU met de Baskische toerismeorganisatie.

6. De Europese *Tourism Data Space* zit momenteel nog in de conceptfase. Het concept - namelijk wat het moet kunnen en hoe het moet werken - is in november 2023 afgerond. Vanaf januari start men met de technische uitwerking. Toerisme Vlaanderen is van bij het begin nauw betrokken bij de opmaak ervan, onder meer via de *European Travel Commission* en NecsTOUR, maar ook door zelf deel te nemen aan meetings en workshops over de data space.

De bedoeling is om toerismedata van zowel publieke al private partijen, al dan niet betalend, gemakkelijk toegankelijk en transparanter te maken door ze binnen één structuur te brengen (een data space).

7. 06/07/2020: digitaal overleg met Nederlandse staatssecretaris Mona Keijzer
26/10/2020: digitaal overleg met Nederlandse staatssecretaris Mona Keijzer